

Bojtorjánok árnyékában
(Sub umbrele de brusturi)

háza falai
láthatatlanok
akár a maszkok mögé rejtőzött arcok

hallgatásnak ütköznek a szitakötők

az alvó sirályok
az óriás dragonyosok árnyékai
az esők közé dermedt levelek susogása

vacsorára hívás
szakítja meg
a bojtorjánok árnyékában
gyermekjátékhoz gyűlt bűvészeket

Maria Pal • Színes maszkok

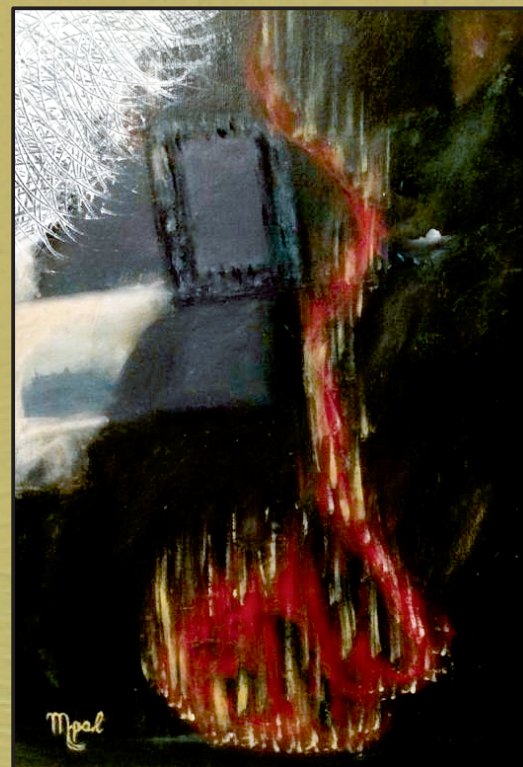
Színes maszkok • Măști colorate

ISBN 978-606-92071-0-9

Maria Pal

Színes maszkok

Versek

Beke Sándor fordításai

ERDÉLYI PEGAZUS KÖNYVKIADÓ

Maria Pal

Színes maszkok

A borító és a kötet
illusztrációit
Maria Pal készítette

Maria Pal

Színes maszkok

Versek

Fordította
BEKE SÁNDOR

**Erdélyi Pegazus Könyvkiadó
Székelyudvarhely 2023**

**AZ ERDÉLYI PEGAZUS
SZERKESZTŐBIZOTTSÁGA**

Beke Sándor (igazgató)

Csire Gabriella

Gábor Dénes

Németh Júlia

Ráduly János

© Maria Pal, 2023

© Beke Sándor, 2023

© Erdélyi Pegazus Könyvkiadó, 2023

ISBN 978-606-92071-0-9

**Egy kancsó aranyszínű
pikkelyekkel
(*O cană cu solzi aurii*)**

**néhány falon
kék hajú egyszarvúak
dobognak**

**a könyvek lapjai félénken
becsukódnak**

**Kafka szemével hunyorít
átnyújt neked egy aranyszínnel
pikkelyezett kancsót
és hahotázva kacag**

**botladozva kilépsz
és tárva hagyod az ajtót**

Én senki vagyok *(Eu sunt nimeni)*

a forró levegőben
egy robbanó prófécia lebegett
akár egy szonda mellett meggyújtott
gyufaszál

a láthatáron a fák mereven álltak
a visszhang erős hanggal csapódott
a köveknek

én senki vagyok te ki vagy

fecskék köröznék a tükör körül
a levegőben csüngő előérzeteket
horgolják

a folyók egy só-maszkból
a szomorúságot simogatják

* * *

(a szomorúság hullámokba
verődik...)
(tristețea cade tăcută în unde...)

a szomorúság hullámokba verődik
szitakötőket rettent

feléledt ágakban
hegedűk

arcodra telepszik egy füstmaszk
a célzások hevesen folynak az ereken

Más illatok

(Alte miresme)

arcán nehéz pókhálókkal
a beteg est ostobán bolyong
az erdő karos gyertyatartói alatt
elkéssett járókelők kezét fogja

szemük folyókat szárít
forróságtól repedtek a medrek
a tenger felé

a Hold ezüst sugarával éleszt
felszínre hozza opál-maszkodat
melyen még ott remeg
a templomban a lapozgatások
közben kigyúlt
gyertyák megsárgult fénye

a gondolat fokozatosan sűrűsödik

**más illatokat nyer akár a méz
és egy másik hűvös**

Ne keress
(Să nu cauți)

**házad fölött
csontjaidat morzsolja az ég
összedönti a festmények tájait
csendéletekbe ártatlanságot hint**

valaki a némaságnak morog

**a rémülettől megrezzenve
óvatosan szétnéz
és füledbe súg**

**maszkjuk alatt
soha ne keress elvesztett
kulcsot**

**medúza égben
a vízben tapasztalatlanul**

sarjadnak a kövek
a hallgatás a helyén van
és várja
hogy vihar következzen

Esó alatt
(*Sub ploaie*)

**egyre sűrűbb a sötét
a gondolatok többé nem hagynak
látható tiszta nyomokat**

a villám hiába szaggat és torzít

**ott ahol a vihar is tombol
— mint esőben a maszkok szeme —
mélységek hipnotizálnak**

**megriadva
a levegőben eltéved egy rovar
érd tetten a csendet miként
 testedbe száll
mint ködfüggöny a tenger
 hullámaira**

Bohócruhában

szoknyákról — más maszkot
képzelve —
szemek gyümölcse hullt
az átforrósodott járdára

**az évszak titokban ezüsttel
vonta be magát**

**a napnyugta árnyékaiban
valaki bohócruhában
mosollyal karikázta be a könnyeket**

Képek

(Imagini)

a különös maszkok elsötétült
képernyőjén
egy középkori üstökös

oda vetítetted ki a virágos kertet
a folyókba dobott képeket
a látvány nélküli szemeket

az üstökös másfajta hollókkal érkezik
olyanokkal melyek csodálatos
fészkeket raknak véredben
és üres szemedben

Horogra akasztva

(Prinse în cârlige)

öregék sétabotját
támasztotta a csend
egyenetlen és csoszogó
lépteiket kísérte

egy ablakban
horogra akasztva néhány
melankólia
szárítókötélen csüngött lefelé

mellette a sáncban
a megzöldült vízben
gázmaszk alatt talált rejtekhelyet
egy félretaposott cipő

Hozzád tapadva

(Lipite de tine)

a néma kövezeten elolvadnak
a játékos hópelyhek
a nap csobogva tűnik el véredben
a suttogások levél-csapatokban
köröznek

az ősz epileptikusan még
meg-megrázza magát
unottan suttog az utolsó
nyírfák aranya

a másodperc ólomsúlyától ideges
homlokról
a tűz mohón lenyalja
a maszkokon maradt utolsó
hangokat

**a több száz éve eltűnt város
boltívei alól
hozzád tapadva hahotáznak
az árnyékok**

Bojtorjánok árnyékában

(Sub umbrele de brusturi)

**háza falai
láthatatlanok
akár a maszkok mögé
rejtőzött arcok**

**hallgatásnak ütköznek
a szitakötők**

**az alvó sirályok
az óriás dragonyosok árnyékai
az esők közé dermedt levelek
susogása**

**vacsorára hívás
szakítja meg
a bojtorjánok árnyékában**

**gyermekjátékhoz gyűlt
bűvészeket**

Remete

(Eremitică)

erdeifenyők közé vonult
remete
a ráncok barázdálta maszkodon át
a völgyben lakókat fürkészed

füleled
a fenyők lándzsáiba hulló
szürkület hangját
s a kiáltást
mely vadakat riaszt
s mely nyugtalansággal tölti meg
az égbolt magasát

Titkokkal teli amforák

(Amfore pline cu taine)

**Naptól leégett hátú sziklák
vállon forró tengerpartra cipelt
titkokkal teli amforák**

léptek nyoma a sós víz felé

**a tenyerek öblén átfolyik
ennek a nyugtalan napnak a fővénye
s megkövül egy üvegmaszk idegeiben**

* * *

(egy maroknyi rőzse...)
(*o grămăjoară de vreascuri*)

egy maroknyi rőzse
szétszórt gyufaszálak szerteszét

halkan
szobrászkézzel
— a híres maszkok arca
és kiáltásához hasonló
hangja szerint —
alakít a tűz

Velence

(Veneția)

a nap csatornáiban vergődve
rothadt árnyékok siklanak
Velence kéjes tekintetében

az antik maszkok ábrázatát
nyugtalan vér színezi

a hallgatás a semmibe néz
félig nyílt szemhéjakkal
mint álmából alig ébredő macska
úgy nyújtózkodik

a szürkület vizére
az idő lerázza magáról száraz
pikkelyeit

* * *

(félve...)
(*speriată...*)

félve
tört elő a Hold
mikor az alvó vizekre
tekintetedből leráztad
a leveleket

szemben
egy hamu-maszkon
régészek fejtették meg
az átéléseket

A hallgatással

(Cu tăcere)

az utcán lepkeárusok
s az éjszaka kertjében
idegen hangok

a hallgatással társalogsz
kormány és lapát nélküli
sötétjében

olyan vagy mint a szél mely
fölkavarja az utat
a maszkok lakta házban
maradt régi metszeten

Egy fülemüle sem
(Nici o privighetoare)

ugyanaz a szürkület honolt
a temetőben
gondolatoktól remegtek a levelek

szűk sétányokon
hamuszín pontozta a sorjázó
köveket
s egy fülemüle sem szolmizálta
többé az eget

egyedülléteikben lakva
csupán az élők gyűjtögették
ezer maszkkal szemhéjuk alá
a sírok hűvösét

A várakozás

(Aşteptarea)

**a különös árnyékokkal teli ősz
tenyere üres**

**a várakozás
— akár a maszkok alá rejtett magok —
Platónnak
párbeszédet készítenek**

Egy fejnyom

(*Urma unui cap*)

lecsillapodott szél
s akantuszlevelek borítják
az arcát eltakaró maszkot

egy hamuvárakkal teli világ

a nemlátók kórusa
— alig hallhatón —
szórja a kantáta-részleteket

harmathullást

egy falhoz támaszkodó fej nyoma
s a te ablakaidd tágra nyílvá

hangtalanul távolodik egy csónak

egy szenilis öreg vizes ruhában
ceruzavéggel rovásfát karcol
torz vigyorgás szélesedik arcán
mely olyan színű
mint a vízbe esett Hold

A tenger is *(Și marea)*

**rémületek és ürességek csíráznak
nyomodban
az arcok örülten rohannak
a hangok gyötrő álomba vannak
fojtva
a légzések abbamaradtak**

**s a tenger
a tenger a tükrök között vergődik
feketén
dühösen
rengeteg maszkkal**

**felismered és örülsz
és magad fölé húzod bizakodva**

Mélységekben (În hăuri)

a háztetőn kortalan szélkakasok
csillagok fénye fürösztli őket

ugyanaz a bütykös ujjú öregasszony
a járókelők szívéből
— Pénélopé vásznáért —
pókhálókat foltoz

ódúkkal teli bensődre
nyúlós sötétség telepszik otthonosan
mint zöld síkságra a sáskák

az éjszaka jármaiban opál-maszkok
törlik le homlokukról a rémületet

* * *

(halálod idején lakásoddá válik
a csigaház...)
*(toată moartea vei locui în cochilia
unui melc...)*

halálod idején lakásoddá válik
a csigaház

ó, ez az egyhangú bolygó

örülsz a póknak mert megjelenését
maszk-szövettel cseréli fel

A csend pontos időt mutat
(*Linișteea dă ora exactă*)

néhány lepke szárnyán szürkület

a levelek között meghalt a Hold
lassan-lassan a Nap követi

pontos időt mutat a csend
nyaktilók árnyékai tűnnek elő
a falakból

fény és só illatát hordozza a nyakad
egy orchidea csokorhoz hasonlít
melybe belemarkolva
alvajárók keze turkálja a virágokat

rothadt maszk-szájak csámcsognak
miközben felélednek

Szürke sétányokon

(Pe aleile sure)

madarak árnyéka a Holdon
sarlójának aranyfogazata
nyakad felé közeledik

a fák megrezzennek
csillagok kígyószeme néz ki
a maszkokból
megkövült fákat
ereikben vízzel teli hegyeket
bűvölnek

szürke sétányokon
komor ladikos evez sietve
ruháin könnyedén susog
a ciprus-árnyék

Rozsdaszínű gondolatok (*Gânduri coclite*)

a köd eltünteti a fenyveseket
az ormokon
arcunkat felhők súrolják

a hajnal botladozva négykézláb kel

rozsdáznak a gondolatok
— rengeteg maszkot képzelve —
fehér hallgatásokkal a kávéba hullnak

küzdelmes utak
lábad alól kifut az idő

bizonytalan léptek
a lágy sarjúszőnyeg alatt

**Magad előtt
egy üres csésze**
(O ceașcă goală în față)

**a város fölött
egy haldokló ólomóra**

**szürkén mosolygó
maszkok fülében
fű-harsonák**

**magad előtt egy üres csészével
a fehér üröm hangján szólalsz meg**

**összezsugorodott ujjaidon
— mint játékban —
egyensúlyukat veszti az órák**

Ágyútűz *(Canonadă)*

**az eloltás órája szólt az égen
imába mélyedt oltárok**

**a fák dicsfényét
sietősen felfalta egy varjúsereg**

az emlékezés ágyútüze kezdődik

**az éjszakák liánokba gabalyodnak
maszkágyán betegen fekszik a hallgatás**

**a londoni Towerben
egy kipirosodott fej gurul**

**a források suttogó szavában
babérkoszorú susog ugyanúgy mint
a te szíved**

Késő délután

(După-amiaza târziu)

Isten kivonult
a tücskökkel előzőnlött kertjeiből
a lelkesz úr ingaórájában
az egerek fülsüketítően cincognak

késő délután
szemed alól a karikákat
s a táskásodásokat
az üres piac asztalán árusítod

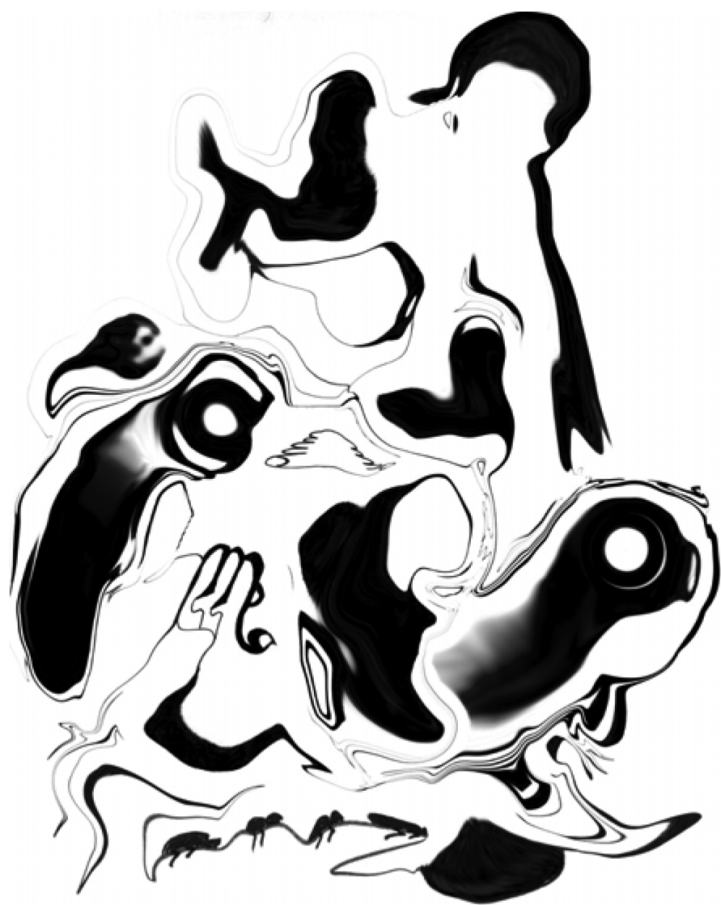
az egyedüli vásárló
egy kék vízmaszkot visel
de ő sem tud róla

Karikák a dolgokon *(Cearcăne peste lucruri)*

**ingaórákból susog az idő
lemossa a karikákat a dolgokról**

**az örömök süketen lehullnak mint
rothadt gyümölcsök**

**a reggel vízmaszkja alól
már nem látja saját arcát
a tükörben**

Álomra hívás

(O chemare spre somn)

a nyírfák közül feltör a fény
akár egy tűzvész azon az éjszakán
mely lepke-csókjait
sápadt arcodra lopja

a vizek a harangból halkán szólnak
ez egy álomra hívás

ajkadon madárseregek alusznak el
s végtelen havazások

hideg vágtaázik a szemekben
s ott galoppoznak mások
gyermekkorának régi maszkjai

Madarak vándorlásakor

(La trecerea păsărilor)

**a vastag iszapból nehezen
kaptatsz fel a meredek partra**

**válladra s agyadra nehezedő köddel
írsz a kéklő magasra**

**a madarak vándorlásakor
darabokban hull testedre az ég**

**körös-körül — mint vizes kötelek —
úgy morajlanak a maszkok**

Egy eukaliptusz templom

(Templul unui eucalipt)

ez a költemény
a középkori maszkok sűrűjében
tévelyeg

egy eukaliptusz templom mellett
fáradtan vérző bokával
térdre roskad

tenyerében
gyöngéden tartja a nap gőzölgő
kenyerét
az öreg olajfa anyagából készült
csengettyűt
Júdás maszkjáért

Lopakodó évszak

(Anotimp furişat)

az ikebana a sarokban didereg
egyedül

zajtalanul
susogást leplező talppal
lopakodva érkeznek a költemények

egy évszak közénk surran

a magasból madarak hullnak

csak az árnyékuk marad meg
mint hatalmas szárnyak a kék
végtelenségen

Első alkalommal

(Pentru prima dată)

**csőrükben
csillagos tartományokkal
az ablak előtt repülnek a sasok**

**csillogó asztalodon
kiöntött poharad maszk-alakot fest
más fényekkel telnek meg
kinyitott könyved lapjai**

**most első alkalommal
a kaktuszok könnyedséggel bontják ki
csodálatos aranyárga virágaikat**

Az út hazafelé *(Drumul spre casă)*

a forró vas megkülönböztető jelei
átlátszóak lettek
kétségbeejtett kezeiket nyújtják
feléd a lángok

a város fölött rothadt gondolatok

a vadak közel a nyomodban járnak
bordáid között világítják a sötétet
sokáig fényesített agyaraikkal

hazafelé az út a gyermekkoron át
vezet

a mesék a kapuban
dideregve várnak

zúzmara-arcok a maszkok alatt

Az éjszaka árnyékaiban *(În umbrele nopții)*

a jég városában
elszigetelődésed keresztjét hordod
s a kérdéseket melyeket megsebeztek
a láncok

akár a zavaros vizek
az idő ismert arabeszk-maszkokat visel

hórétegek alá fojtott hangok
szelek által kitépett szavak
falak közötti élet átjárók melyek sehova
sem vezetnek

az ösvények siváran visznek át
a megfagyott vizeken
gondolatok között villannak fel

a mélyből
a sötéttel teli szájak
titkokat szórnak szét az éjszaka
árnyékában

**Egy másik évszak
akkordjai**
(*Acordurile unui alt anotimp*)

árnyékok hieroglifáit
szolmizálják a tücskök

az álom szivárványok után
karcolja az eget
remegő szempillák alatt hullnak
a levelek

vér-urnák láng-urnák
türelmetlenül kúsznak az álom
növényei

tested csellójáról
egy más évszak akkordjai válnak le

láthatatlan maszkokat csiszolva

**az éjszaka ereiben
a fény sokáig csikorog**

**Hűségesebbek,
mint az apostolok**
*(Mai credincioase
decât apostolii)*

évszokról évszakra
napokkal éjszakákkal s hallucináló
maszkokkal
veted be a hallgatás szántóföldjeit

alázatosan
hűségesebben kísérnek mint
az apostolok
akik arra várnak hogy szétoszd
nekik
a halat a kenyeret a bort

a vacsoránál
mikor megfagyott arcukra
Júdás-csókot adsz

mosolyognak erővel karjaik
közé szorítanak
s a másik arcukat is odatartják
neked

Kivel oszd meg a hallgatást

(Cu cine să împarți tăcerea)

a folyó partján arcoddal

tenyeredben várod

hogy szemed előtt feltáruljon a titok —

kíváncsi szemed olyan akár a mókusoké

zajtalanul pereg a történelem

ki tudja hogy rendületlenül

kinek a javára dől el

az iszap mérlege

a folyó közönyösen kergeti hullámain

a szitakötők új csillogással nyilazzák

a levegőt

a titkok összekuszálódnak mint tenyérben

a sorsvonalak

kivel oszd meg a hallgatást
egy ajtó sincs a közelben mely ígérni
tudna valamit

röhögés tör fel egy maszk alól

TARTALOM

Egy kancsó aranyszínű pikkelyekkel 5

Én senki vagyok 7

* * * (a szomorúság hullámokba verődik...) 8

Más illatok 11

Ne keress 13

Eső alatt 17

Bohócruhában 18

Képek 19

Horogra akasztva 20

Hozzád tapadva 23

Bojtorjánok árnyékában 25

Remete 29

Titkokkal teli amforák 30

* * * (egy maroknyi rőzse...) 31

Velence 32

* * * (félve...) 35

A hallgatással 36

Egy fülemüle sem	37
A várakozás	38
Egy fejnyom	41
A tenger is	43
Mélységekben	44
*** (halálod idején lakásoddá vállik a csigaház...)	47
A csend pontos időt mutat	48
Szürke sétányokon	49
Rozsdaszínű gondolatok	50
Magad előtt egy üres csésze	53
Ágyútűz	54
Késő délután	55
Karikák a dolgokon	56
Álomra hívás	59
Madarak vándorlásakor	60
Egy eukaliptusz templom	61
Lopakodó évszak	62
Első alkalommal	65

Az út hazafelé 66

Az éjszaka árnyékaiban 67

Egy másik évszak akkordjai 71

Hűségesebbek, mint az apostolok 73

Kivel oszd meg a hallgatást 77

ERDÉLYI PEGAZUS KÖNYVKIADÓ

A könyv szerkesztője: BEKE SÁNDOR

Nyomdai előkészítés: Erdélyi Gondolat Könyvkiadó

A szerkesztőség postacíme:

535600 Székelyudvarhely, Tamási Áron u. 87

Telefon/fax: 0741-258326

E-mail: egondolat@yahoo.com; egk@freemail.hu

ISBN 978-606-92071-0-9

www.erdelyigondolat.ro

**Készült az Erdélyi Gondolat Könyvkiadó Nyomdájában,
Székelyudvarhelyen**

